

Slovenský národopis/Slovak Ethnology vyzýva na zaslanie príspevkov do pripravovaného čísla 1/2026, ročník 74, zameraného na tému **Ľudová zbožnosť: Duchovný svet vidieckeho obyvateľstva**

Hostujúce editorky:

Barbora Turčanová (ORCID: 0000-0001-9970-8946), Ponitrianske múzeum v Nitre

Markéta Holubová (ORCID: 0000-0001-8904-1738), Etnologický ústav Akademie věd ČR, v. v. i.

Z pohľadu etnológie výskum ľudovej religiozity a jej hmotných i nehmotných prejavov nemá v našich podmienkach vo všeobecnosti príliš bohatú históriu. Zostáva tak nepopísaná kultúrohistorická hodnota mnohých objektov, do nenávratna odchádza poznanie prejavov ľudovej viery v podobe prvkov ústnej tradície, ľudovej slovesnosti, hudobných či výtvarných prejavov, z ktorých mnohé sa pod vplyvom doby menia i vytrácajú.

Koncom roka 2024 Ponitrianske múzeum v Nitre sprístupnilo verejnosti dlhodobú výstavu s názvom *Oroduj za nás*. Inštalácia nadväzuje na akvizičnú a výskumnú činnosť múzea. Autori výstavy mali zámer predstaviť návštevníkom duchovný svet vidieckeho človeka rímskokatolíckeho vierovyznania z konca 19. storočia s presahmi do toho nasledujúceho, a jeho prejavy ako vo verejnom, tak aj v súkromnom kulte.

Vo všeobecnosti sa náboženský, umelecký i kultúrny fenomén v tradíciách obyvateľov strednej Európy stal mostom medzi historickými obdobiami a spájal ľudí naprieč rôznymi krajinami či regiónmi. S témou ľudovej zbožnosti sú späté hmotné i nehmotné kultúrne prejavy, reprezentujú mestské i vidiecke prostredie a mnohé z nich sú dodnes nadčasovým odkazom minulých spoločností. Vyznávanie konkrétneho náboženstva v sebe nesie vzorce správania sa v určitých situáciách, ktoré spoločne s vyššie uvedeným predstavujú atraktívny predmet bádania, a to zvlášť na území Slovenska, kde historicky boli a sú i dnes živé viaceré konfesie.

Redakcia časopisu Slovenský národopis na podnet a v spolupráci s Ponitrianskym múzeom v Nitre iniciuje úsilie prispieť k širšiemu poznaniu uvedenej témy, k výmene a popularizácii vedeckých poznatkov a informácií z danej oblasti, a preto sa rozhodla venovať pozornosť tejto problematike v samostatnom čísle časopisu 1/2026.

Privítame štúdie alebo eseje etnológov, antropológov, historikov, historikov umenia, odborníkov z oblasti pamiatkovej starostlivosti, ako i z iných spoločenskovedných disciplín, ktorí sa v rámci svojho výskumu zaoberajú:

- osobnými a kolektívnymi (verejnými) náboženskými úkonmi a praktikami,
- sakrálnymi stavbami, sakrálnymi priestormi a sakrálnymi pamiatkami v krajine,
- púťami, pútnickými miestami, sviatkami a rituálmi,
- slovesnými, hudobnými, výtvarnými prejavmi spätými s náboženskými praktikami.

Príspevky budú uverejnené v slovenskom/českom jazyku.

Termín zaslania abstraktov: 31. máj 2025

Prosíme prispievateľov, aby abstrakty v slovenčine a v češtine posielali priamo do redakčného systému Slovenského národopisu na adresu:

<https://journals.savba.sk/index.php/slovenskynarodopis/about/submissions>

Termín dodania príspevkov: 30. november 2025

Prosíme prispievateľov, aby príspevky posielali priamo do redakčného systému Slovenského národopisu na adresu:

<https://journals.savba.sk/index.php/slovenskynarodopis/about/submissions>

Informácie pre autorov: text príspevku by nemal presiahnuť 6,250 slov alebo 45,000 znakov s medzerami, vrátane poznámok a zoznamu literatúry a mal by rešpektovať Pokyny pre prispievateľov. Podrobnosti nájdete TU.